

Lovforslag nr. L 28. Fremsat den 2. oktober 1991 af socialministeren (Else Winther Andersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand

(Betalning for varig praktisk hjælp og præcisering af kommunernes forpligtelse til at sørge for døgntilbud.)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 817 af 6. december 1990, som senest ændret ved lov nr. 406 af 6. juni 1991, foretages følgende ændringer:

1. Overskriften til *kapitel 12* affattes således:

»Personlig og praktisk hjælp.«

2. § 50 affattes således:

»§ 50. Det påhviler kommunalbestyrelsen at sørge for, at der i kommunen findes en ordning, således at personer med behov for det kan få personlig og praktisk hjælp. Hjælpen udføres af hjemmehjælpere, der er uddannet til at varetage disse funktioner.«

3. § 51 affattes således:

»§ 51. Midlertidig hjælp ydes, når der opstår behov for personlig og praktisk hjælp på grund af sygdom, fødsel og rekonvalescens.

Stk. 2. Når der er ydet hjælp i 3 uger, skal kommunalbestyrelsen undersøge, om der fortsat er behov for hjælpen, og om der er brug for andre former for hjælp.«

4. § 53 affattes således:

»§ 53. Varig hjælp ydes som personlig og praktisk hjælp til personer, der på grund af en vedvarende lidelse eller svækkelse har behov for det.«

5. I § 54, *stk. 1 og 2*, § 56, *stk. 1 og 2*, og i § 57 *e* ændres »hjemmehjælp« til: »personlig og praktisk hjælp«.

6. § 55 affattes således:

»§ 55. Der kræves ikke betaling for varig personlig hjælp.

Stk. 2. Varig praktisk hjælp er gratis for personer, hvis indkomstgrundlag ikke overstiger folkepensionens grundbeløb med pensionstillæg og et tillæg for hvert barn svarende til særligt børnetilskud efter § 4, *stk. 3*, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Iøvrigt betales der for varig praktisk hjælp. Betalingen udgør 5 pct. af den del af indkomsten, som overstiger de grænser, der er fastsat i 1. pkt. Indkomstgrundlaget opgøres efter reglerne i § 54, *stk. 3–9*. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde tilskud til nedsættelse af betalingen.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betaling for varig praktisk hjælp, herunder om maksimums- og minimumsbetaling, samt regler om fravigelse af indkomstgrundlaget ved ændrede økonomiske forhold.

Stk. 4. Skatteministeren stiller oplysninger til rådighed til brug for opgørelse af indkomstgrundlaget, jf. *stk. 2*.

Stk. 5. Skatteministeren træffer bestemmelse om, hvilke myndigheder der skal opgøre indkomstgrundlaget. Skatteministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser om indkomstgrundlaget, jf. *stk. 2*.

Stk. 6. Ydes der hjælp efter § 52, kræves der ikke betaling, hvis udgiften omfattes af § 48.«

7. I § 56, stk. 1, ændres »bistand« og »hushjælp« til: »hjælp«.

8. § 75 ophæves.

9. Overskriften til § 79 affattes således:

»Plejehjem, beskyttede boliger og andre døgntilbud.«

10. § 79 affattes således:

»§ 79. Kommunalbestyrelsen skal sørge for døgntilbud til personer, som af helbredsmæssige grunde har behov for det. Kommunalbestyrelsen kan opfylde forpligtelsen ved at oprette et døgneredskab.

Stk.2. Døgntilbud efter stk. 1 skal sammen med kommunens øvrige tilbud om hjælpeforanstaltninger skabe rammer, som sikrer bru-

gerne størst mulig indflydelse, medansvar og trivsel.

Stk.3. Reglerne om døgntilbud tages op til revision inden udgangen af 1994.«

11. I § 80 udgår ordene: »oprettes og«.

12. § 81 affattes således:

»§ 81. Plejehjem og beskyttede boliger kan fortsat drives efter denne lov efter istandsættelse og ombygning.«

13. I § 85 a, stk. 2, og i § 86, ændres »bistand« til: »hjælp«.

14. § 144 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1992.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Dette forslag skal ses som en delvis opfølgning af den dagsorden, der blev vedtaget i forbindelse med den ældrepolitiske debat i Folketinget den 25. april 1991.

Forslaget indeholder følgende:

1. Forslag om indførelse af betaling for varig praktisk hjælp.
2. Præcisering af kommunernes forpligtelse til at sørge for døgntilbud.

Indførelse af betaling for varig praktisk hjælp

Ved lov nr. 391 af 10. juni 1987 blev den varige hjemmehjælp gjort gratis med virkning fra 1. januar 1989. Ikrafttrædelsen blev senere udskudt til 1. juli 1989. I Socialministeriets rapport om udviklingen i hjemmehjælpen, maj 1991, peger kommunerne på, at indførelsen af gratis varig hjemmehjælp har været en medvirkende årsag til den stigende efterspørgsel efter hjemmehjælp.

Dette lovforslag skal derfor ses som et led i bestræbelserne på at dæmpe stigningen i modtagerkredsen, der fulgte med indførelsen af gratis varig hjemmehjælp, således at hjælpen fremover kan koncentreres om dem, der har mest behov.

Ved forslaget om genindførelse af betaling for varig praktisk hjælp er der lagt vægt på, at ordningen virker dæmpende for efterspørgslen efter personlig og praktisk hjælp, og at den er let at administrere. Forslaget til betalingsordningen er udformet således, at den hverken virker opbremsende på den ønskede socialpolitiske udvikling mod, at flere kan forblive i eget hjem, eller mod at der indføres integrerede og kollektive ordninger; en udvikling, som finder sted i flere og flere kommuner.

Forslagets grundide er, at varig personlig hjælp er gratis.

Varig praktisk hjælp er gratis for personer, hvis indkomstgrundlag ikke overstiger folkepensionens grundbeløb med pensionstillæg og et tillæg for hvert barn svarende til særligt børnetilskud efter § 4, stk. 3, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Personer med højere indkomst betaler

5 pct. af det beløb, der ligger over den nævnte betalingsgrænse. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde tilskud til nedsættelse af betalingen. Maksimumsbetalingen udgør 1000 kr. månedlig. Der opkræves ikke betaling på beløb under 100 kr. månedlig. Det foreslås at indbygge en reguleringsfaktor i maksimums- og minimumsbetalingen. Socialministeren fastsætter nærmere regler herom.

Forslagets minimumsgrænse på 100 kr. månedlig medfører, at modtagere af varig praktisk hjælp med indkomster på under 24.000 kr. ikke kommer til at betale. Maksimumsbetalingen på 1000 kr. månedlig forudsætter en indkomst på godt 250.000 kr. udover den sociale pension.

Der betales således for den praktisk betonedede hjælp afhængig af indkomst, men uafhængig af, hvor mange timer den enkelte modtager.

Det antal timer, som den enkelte modtager, opgøres ikke, idet det kan variere fra uge til uge. Forslaget er dermed i overensstemmelse med udviklingen i retning af, at der gives hjælp efter det aktuelle behov.

Modellen er udformet med henblik på at minimere konsekvenserne for pensionisternes samspilsproblemer, men en indkomstafhængig betaling vil nødvendigvis øge samspilsproblemerne. Den foreslåede betaling bidrager med maksimalt 5 pct. til den samlede samspilsprocent. I intervaller, hvor pensionen aftrappes, er bidraget til samspilsprocenten mindre. F. eks. er bidraget i intervallet for aftrapning af pensionstillægget for en enlig folkepensionist 3,5 pct.

Der foreslås anvendt det samme indkomstgrundlag som for midlertidig personlig og praktisk hjælp med enkelte tilpasninger. Ved betaling for varig praktisk hjælp foreslås et fradrag i indkomstgrundlaget, der svarer til folkepensionens grundbeløb med fuldt pensionstillæg og et tillæg for hvert barn svarende til særligt børnetilskud, jf. § 4, stk. 3, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Beboere på plejehjem med pensionsudbetaling er omfattet af forslaget om betaling for praktisk hjælp.

De nærmere regler om betaling for varig praktisk hjælp fastsættes i en bekendtgørelse.

Der er i de senere år sket en ændring i de arbejdsopgaver, som hjemmehjælpere traditionelt har udført.

Udviklingen er gået fra den mere praktisk betone- de varetagelse af normale huslige opgaver til mere personrettede opgaver, såvel i eget hjem som i plejehjem.

Som følge heraf og i forbindelse med forslaget om at indføre betaling for varig praktisk hjælp foreslås en ændret terminologi for praktisk bistand i hjemmet (hjemmehjælp), som tager højde for sondringen mellem personlig og praktisk hjælp.

Døgntilbud

Der foreslås visse præciseringer af den forpligtelse, kommunerne allerede har til at vurdere, hvilke døgntilbud der er behov for på ældre- og handicapområdet.

Siden 1987 er der nedlagt en del plejehjemspladser. Det skyldes først og fremmest, at de var tidsvarende. Nogle er siden ombygget til ældreboliger. Lov om boliger for ældre og personer med handicap har generelt medført en nettotilvækst i antallet af boliger for ældre. Udover egentlige ældreboliger er der i de senere år opført et betydeligt antal ældreegnede boliger.

Af bemærkningerne til ældreboliglovsforslaget fremgår, at kommuner, der efter 1. januar 1988 ønsker at kunne opføre plejehjemslignende boliger, har mulighed for det. Adgangen hertil findes i ældreboliglovens § 4, hvorefter kommunalbestyrelsen kan beslutte, at ældreboliger ikke forsynes med selvstændigt køkken.

Efter de gældende regler har kommunerne fuld frihed i valg af boligtype og serviceniveau og kan derfor etablere plejehjemslignende boliger og service nøjagtig i det omfang, som det ønskes.

Det forhold, at forbudet mod at bygge plejehjem og beskyttede boliger udgår af bistanndsloven, medfører ikke, at der kan opføres plejehjem efter bistanndsloven. Baggrunden herfor er, at finansieringsmulighederne for at bygge plejehjemslignende boliger findes i ældreboligloven. Derimod skal det præciseres i bistanndsloven, at kommunalbestyrelsen skal sørge for døgntilbud til personer, der af helbredsmæssige grunde har behov for hjælp døgnet rundt.

Udviklingen er i de senere år gået i retning af at skabe mere varierede tilbud til personer i eget hjem. Gennem etablering af ældrecentre og døgneredskab kan der ydes en bistand til ældre og personer med handicap i selvstændige boliger, som fagligt og tryghedsmæssigt svarer til den, der bliver ydet i plejehjem. Det betyder, at bl.a. ældre kan blive i deres

eget hjem, selvom de bliver svagere og har brug for mere hjælp.

Socialforskningsinstituttets undersøgelse »Gamle i eget hjem« viser, at et meget stort flertal af ældre fortsat ønsker at bo i egen bolig i alderdommen.

Siden 1980 er der sket en rivende udvikling inden for den personlige og praktiske bistand og hjemmesygeplejen, der både har givet sig udslag i en kraftig stigning i antallet af besøg og i antallet af kommuner med aften- og døgntilbud. Heraf er der idag godt 200 døgntilbud, hvor der kan ydes hjemmepleje til borgerne i eget hjem i alle døgnets 24 timer.

Kommunerne har i stigende grad valgt at integrere hjemmesygeplejen med personlig og praktisk bistand, fysio- og ergoterapi, madudbringning m.v. Der er skabt mulighed for, at en ophævelse af skellet mellem service i og uden for plejehjem kan frigøre ressourcer til andre områder, eksempelvis til at imødekomme krav om praktisk hjælp til ældre i eget hjem.

Undersøgelser viser, at der er behov for, at kommunerne har flere strenge at spille på. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt, at der i loven indføres en overordnet formålsbestemmelse for tilbuddene til ældre og handicappede personer. Formålsbestemmelsen indsættes i § 79, stk. 2. Herefter skal døgntilbud sammen med kommunens øvrige tilbud om hjælpeforanstaltninger skabe rammer, som sikrer brugerne størst mulig indflydelse, medansvar og trivsel. Herved understreges det, at tilbud på ældre – og handicapområdet skal tilvejebringes i et samspil med brugerne.

I overensstemmelse med den kommunale selvforvaltning er det den enkelte kommune, der må vurdere, hvilke døgntilbud der er behov for. Lovforslaget er en præcisering af kommunernes forpligtelse til at sørge for tilbud på ældre- og handicapområdet.

Administrative konsekvenser

Afgrænsningen mellem gratisydelser inden for den varige hjælp og de ydelser, der efter forslaget skal betales for, kan give anledning til merarbejde i et vist omfang. De nærmere retningslinier vil blive givet i en vejledning om personlig og praktisk hjælp.

For plejehjem med pensionsudbetaling vil forslaget medføre noget administrativt merarbejde, selvom ikke alle beboere, der tilvælger varig praktisk hjælp, skal betale for ydelsen. Indførelse af betaling for varig praktisk hjælp vil have konsekvenser i plejehjem med pensionsudbetaling, idet de beboere, som har indtægter udover pensionen, vil skulle betale for den varige hjælp med udgangspunkt i det beregnede indkomstgrundlag. I disse tilfælde vil der skulle finde en behovsvurdering sted for at finde ud af, hvor me-

F. t. l. vedr. social bistand

gen praktisk hjælp den enkelte beboer har brug for, om hjælpen kun omfatter hjælp til personlig pleje, som er gratis, eller om den også omfatter mere praktisk betonedede opgaver, som den enkelte beboer skal betale for.

Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser iøvrigt.

Økonomiske konsekvenser

Ifølge forslaget udgør betalingen for varig praktisk hjælp 5 pct. af indkomsten minus et fradrag. Fradraget består af folkepensionens grundbeløb med fuldt pensionstillæg og et tillæg for hvert barn svarende til særligt børnetilskud, jf. børnetilskudslovens § 4, stk. 3.

De økonomiske konsekvenser er beregnet på grundlag af den senest offentliggjorte tælling af varig hjemmehjælp fra Danmarks Statistik, der vedrører hjemmehjælp i december 1989, og indkomstgrundlaget for året 1991 på grundlag af lovmodellen.

Eventuelle kommunale tilskud til nedsættelse af betalingen indgår ikke, idet disse ikke indgår i beregningen af den økonomiske kompensation mellem stat og kommune.

Det skønnes, at ca. 35.000 pensionisthusstande skal betale for varig praktisk hjælp, hvilket svarer til 1/5 af de ca. 172.000 husstande, der modtog varig personlig og praktisk hjælp i december 1989.

Reglerne for betaling af varig praktisk hjælp vil også finde anvendelse for beboere på plejehjem, hvor der som en midlertidig ordning udbetales pension efter § 85a og § 119 i bistanndsloven.

Provenuet af forslaget skønnes at være ialt 198,3 mill. kr. Heraf skønnes betalingen for varig praktisk hjælp i eget hjem at udgøre 180 mill. kr. og provenuet for § 85a plejehjem og § 119 plejehjem skønnes at udgøre 18,3 mill. kr.

Provenuet af forslaget vil tilfalde kommunerne for modtagere over 67 år og deles mellem kommunerne og amtskommunerne for modtagere under 67 år. Det kommunale bloktilskud skal reduceres med 177,5 mill. kr., og det amtskommunale tilskud skal reduceres med 20,8 mill. kr.

Forslaget skal forhandles med de berørte kommunale parter.

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser iøvrigt.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1, 2, 3, 4, 5, 7 og 13.

Ændringerne er redaktionelle.

21 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag)

111 nr.6.

Den varige personlige hjælp er fortsat gratis.

Det foreslås, at der indføres betaling for varig praktisk hjælp.

Efter forslaget skal personer, hvis indkomstgrundlag overstiger folkepensionens grundbeløb med fuldt pensionstillæg og et tillæg pr. barn svarende til særligt børnetilskud efter § 4, stk. 3, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, betale for varig praktisk hjælp.

Betalingen udgør 5 pct. af den del af indkomsten, som overstiger folkepensionens grundbeløb med de tillæg, som er nævnt i bestemmelsen. Betalingen kan højst udgøre 1.000 kr. månedlig. Der opkræves ikke betaling for beløb på under 100 kr. pr. måned. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betaling for varig praktisk hjælp, herunder om maksimums- og minimumsbetalingen og en regulering af denne.

Betaling for varig praktisk hjælp afhænger således af modtagerens indkomstforhold. Derimod har omfanget af den hjælp, der ydes, ikke betydning for betalingens størrelse.

Med hensyn til opgørelsen af indtægtsgrundlaget m.v. henvises til de tilsvarende regler herom for midlertidig hjælp.

Forslaget indebærer, at der må sondres mellem personlig og praktisk hjælp. Som eksempler på funktioner, der hører under personlig hjælp, kan nævnes personlig hygiejne, af- og påklædning, aktivering og stimulering. Praktisk hjælp vil f.eks. være hjælp til rengøring, vask, tøjreparation og indkøb. Finder en kommune efter en konkret vurdering, at den modtagne hjælp alene gives til personlig assistance, skal der ikke betales for hjælpen. Dette vil kunne forekomme i situationer, hvor den ene ægtefælle klarer alle praktiske funktioner i hjemmet, og hvor den anden ægtefælle derfor kun har behov for hjælp af personlig art.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde tilskud til nedsættelse af betalingen for varig praktisk hjælp. Der ydes ikke økonomisk kompensation til kommunerne for eventuelle tilskud til nedsættelse af betalingen.

Der henvises iøvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 8.

Forslaget er en følge af, at bestemmelserne i den sociale styrelseslov om indsendelse af social- og sundhedsplanerne er ophævet med virkning fra den 1. januar 1990 og erstattet af et informations- og analysesystem.

Til nr. 9 og 10.

Ændringen er en følge af, at der fra den 1. januar 1988 ikke længere kan opføres plejehjem og beskyttede boliger efter denne lov.

Det præciseres, at kommunerne efter den gældende lovgivning har en forpligtelse til at sikre døgntilbud til personer, som af helbredsmæssige grunde har behov for hjælp døgnet rundt. Det er kommunalbestyrelsen, der træffer bestemmelse om, hvilke tilbud kommunen vil stille til rådighed til opfyldelse af denne forpligtelse.

I forslaget nævnes som et eksempel, at kommunen kan etablere et døgnberedskab. Oprettelsen af døgnberedskab vil i videre omfang sikre, at personer med behov for hjælp døgnet rundt får en reel valgmulighed mellem at blive boende i eget hjem eller flytte i plejehjem.

Formålsbestemmelsen i § 79, stk. 2, er ny. Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovfor-

slaget. I lyset af debatten om ældres bolig- og serviceforhold fastslås det i § 79, stk. 3, at reglerne om døgntilbud tages op til revision inden udgangen af 1994.

Til nr. 11 og 12.

Ændringerne er en følge af, at der efter den 1. januar 1988 ikke længere kan opføres plejehjem og beskyttede boliger efter denne lov. Opførelse af ældreboliger sker herefter i overensstemmelse med Boligministeriets lov om boliger for ældre og personer med handicap – ældreboligloven.

Til nr. 14.

Bestemmelsen, der var relevant, da man gennemførte den obligatoriske uddannelse for hjemmehjælpere i 1976, foreslås ophævet, da den ikke længere har virkning.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 817 af 6. december 1990, som senest ændret ved lov nr. 406 af 6. juni 1991, foretages følgende ændringer:

1. Overskriften til *kapitel 12* affattes således:

»Personlig og praktisk hjælp.«

Kapitel 12

Praktisk bistand i hjemmet

2. § 50 affattes således:

»§ 50. Det påhviler kommunalbestyrelsen at sørge for, at der i kommunen findes en ordning, således at personer med behov for det kan få personlig og praktisk hjælp. Hjælpen udføres af hjemmehjælpere, der er uddannet til at varetage disse funktioner.«

§ 50. Det påhviler kommunalbestyrelsen at sørge for, at der i kommunen findes en hjemmehjælpsordning, således at der kan ydes praktisk bistand i hjemmene af hjemmehjælpere, der er uddannet til at varetage dette hverv.

3. § 51 affattes således:

»§ 51. Midlertidig hjælp ydes, når der opstår behov for personlig og praktisk hjælp på grund af sygdom, fødsel og rekonvalescens.

Stk. 2. Når der er ydet hjælp i 3 uger, skal kommunalbestyrelsen undersøge, om der fortsat er behov for hjælpen, og om der er brug for andre former for hjælp.«

§ 51. Midlertidig hjemmehjælp ydes til varetagelse af normale huslige arbejdsopgaver i

hjemmet, når der er behov herfor på grund af sygdom, fødsel eller rekonvalescens.

Stk. 2. Når der er ydet hjemmehjælp i 3 uger, skal kommunalbestyrelsen tage op til bedømmelse, om der fortsat er behov herfor, og om der er brug for andre hjælpeforanstaltninger.

4. § 53 affattes således:

»§ 53. Varig hjælp ydes som personlig og praktisk hjælp til personer, der på grund af en vedvarende lidelse eller svækkelse har behov for det.«

§ 53. Varig hjemmehjælp ydes som bistand til husligt arbejde og personlige fornødenheder, som en person på grund af en vedvarende lidelse eller svækkelse ikke kan udføre på egen hånd.

5. I § 54, *stk. 1 og 2*, § 56, *stk. 1 og 2*, og i § 57 *e* ændres »hjemmehjælp« til: »personlig og praktisk hjælp«.

§ 54. Midlertidig hjemmehjælp ydes gratis til personer, hvis indkomstgrundlag, jf. stk. 3-9, ikke overstiger folkepensionens grundbeløb med pensionstillæg og et tillæg for hvert barn svarende til særligt børnetilskud efter § 4, stk. 3, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. I øvrigt kræves en betaling, der er afpasset efter modtagerens økonomiske forhold. Socialministeren fastsætter regler herom.

Stk. 2. Betalingen for midlertidig hjemmehjælp fastsættes på grundlag af modtagerens indkomstgrundlag den 1. januar og under hensyn til de pensions- og børnetilskudssatser, jf. stk. 1, der gælder på dette tidspunkt.

Stk. 3. Indkomstgrundlaget, jf. stk. 1 og 2, består af personlig indkomst med tillæg af positiv kapitalindkomst, der anvendes til beregning af 6 pct.-indkomstskat efter personskattelovens § 8 for det deri nævnte bundfradrag.

Stk. 4. Til det efter stk. 3 opgjorte grundlag lægges et beregnet formueafkast, der opgøres som afkastsatsen efter virksomhedsskattelovens § 9 for det år, der ligger til grund for indkomstgrundlaget, ganget summen af følgende beløb:

- 1) kursværdi af danske aktier, anpartar i anpartsselskaber, andelsbeviser, beviser for indskud i investeringsforeninger og lignende værdipapirer, der omfattes af § 1, stk. 1, i aktieavancebeskatningsloven, bortset fra de i aktieavancebeskatningslovens § 8 nævnte konvertible obligationer,
- 2) indestående i kontoførende investeringsforeninger,
- 3) værdi af fast ejendom beliggende i udlandet med fradrag af gæld, der vedrører den udenlandske faste ejendom, og
- 4) skattepligtig udenlandsk formue i øvrigt.

Stk. 5. Formueafkastet beregnes af den formueskattepligtige værdi ved udgangen af det indkomstår, der ligger til grund for opgørelsen af indkomstgrundlaget. Er den efter stk. 4 opgjorte formue negativ, fragår den i den anden ægtefælles formue opgjort efter stk. 4, før det beregnede formuesafkast opgøres. Det er en forudsætning, at ægtefællerne er samlevende ved indkomstårets udløb, jf. kildeskattelovens § 4. Er den efter stk. 4 og 1. og 2. pkt. opgjorte formue herefter negativ, sættes den til 0.

Stk. 6. I det formueafkast, der beregnes efter stk. 4 og 5, fradrages det faktiske afkast. Er det faktiske afkast negativt, sættes det til 0. Er en ægtefælles faktiske afkast negativt, fragår det dog i den anden ægtefælles positive faktiske afkast. Det er en forudsætning, at ægtefællerne er samlevende ved indkomstårets udløb, jf. kildeskattelovens § 4. Det faktiske afkast består af summen af:

- 1) beløb, der efter ligningslovens § 16 A eller § 16 B, stk. 1, skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst, og hvori der indeholdes udbytte-skat,
- 2) den del af de kontoførende investeringsforeningers tilskrivninger på medlemmernes konti, der stammer fra aktieudbytter,

- 3) skattegodtgørelse, jf. selskabsskattelovens § 17 A, og
- 4) udenlandsk kapitalindkomst.

Stk. 7. Hvis fradraget for det faktiske afkast efter stk. 6 er større end det beregnede formueafkast efter stk. 4 og 5, sættes det beregnede formueafkast til 0. Er en ægtefælles faktiske afkast større end det beregnede formueafkast, overføres det overskydende beløb dog til den anden ægtefælle. Det er en forudsætning, at ægtefællerne er samlevende ved indkomstårets udløb, jf. kildeskattelovens § 4.

Stk. 8. Det beregnede formueafkast med fradrag af det faktiske afkast reduceres yderligere med negativ kapitalindkomst. Beløbet kan ikke reduceres til mindre end 0. En resterende negativ kapitalindkomst kan dog overføres til den anden ægtefælle. Det er en forudsætning, at ægtefællerne er samlevende ved indkomstårets udløb, jf. kildeskattelovens § 4.

Stk. 9. Indkomstgrundlaget efter stk. 3-8 opgøres på grundlag af indkomsten for det senest afsluttede indkomstår. Indkomstgrundlaget anvendes med virkning for det andet kalenderår efter indkomstårets udløb.

Stk. 10. Socialministeren fastsætter regler om fravigelse af indkomstgrundlaget ved ændrede økonomiske forhold.

Stk. 11. Skatteministeren stiller oplysninger til rådighed til brug for opgørelse af indkomstgrundlaget, jf. stk. 1-8.

Stk. 12. Skatteministeren træffer bestemmelse om, hvilke myndigheder der skal opgøre indkomstgrundlaget. Skatteministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser om indkomstgrundlaget, jf. stk. 1-8.

§ 56. Hvis der i et hjem er behov for hjemmehjælp, men kommunalbestyrelsen ikke kan stille den nødvendige bistand til rådighed, kan der i stedet ydes tilskud til dækning af udgifter til hushjælp, som familien selv antager.

Stk. 2. Tilskuddet fastsættes således, at modtageren så vidt muligt stilles, som om der var ydet hjemmehjælp med anvendelse af §§ 54 og 55.

§ 57 e. For hjemmehjælp efter reglerne i kapitel 12, der ydes i tilslutning til pleje af en døende, kræves der ikke betaling, uanset om den praktiske bistand er varig eller midlertidig.

6. § 55 affattes således:

»§ 55. Der kræves ikke betaling for varig personlig hjælp.

Stk. 2. Varig praktisk hjælp er gratis for personer, hvis indkomstgrundlag ikke overstiger folkepensionens grundbeløb med pensionstillæg og et tillæg for hvert barn svarende til særligt børnetilskud efter § 4, stk. 3, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Iøvrigt betales der for varig praktisk hjælp. Betalingen udgør 5 pct. af den del af indkomsten, som overstiger de grænser, der er fastsat i 1. pkt. Indkomstgrundlaget opgøres efter reglerne i § 54, stk. 3-9. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde tilskud til nedsættelse af betalingen.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betaling for varig praktisk hjælp, herunder om maksimums- og minimumsbetaling, samt regler om fravigelse af indkomstgrundlaget ved ændrede økonomiske forhold.

Stk. 4. Skatteministeren stiller oplysninger til rådighed til brug for opgørelse af indkomstgrundlaget, jf. stk. 2.

Stk. 5. Skatteministeren træffer bestemmelse om, hvilke myndigheder der skal opgøre indkomstgrundlaget. Skatteministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser om indkomstgrundlaget, jf. stk. 2.

Stk. 6. Ydes der hjælp efter § 52, kræves der ikke betaling, hvis udgiften omfattes af § 48.«

§ 55. Yder der varig hjemmehjælp, kræves der ikke betaling.

Stk. 2. Ydes der hjemmehjælp efter § 52, kræves der ikke betaling, hvis udgiften omfattes af § 48.

7. I § 56, stk. 1, ændres »bistand« og »hushjælp« til: »hjælp«.

(se under pkt. 5.)

8. § 75 ophæves.

§ 75. Kommunalbestyrelsen skal påse, at planer for oprettelse eller ændring af daghjem og dagcentre er i overensstemmelse med retningslinier, der er udarbejdet af socialministeren.

9. Overskriften til § 79 affattes således:

»Plejhjem, beskyttede boliger og andre døgntilbud.«

10. § 79 affattes således:

»§ 79. Kommunalbestyrelsen skal sørge for døgntilbud til personer, som af helbredsmæssige grunde har behov for det. Kommunalbestyrelsen kan opfylde forpligtelsen ved at oprette et døgnberedskab.

Stk. 2. Døgntilbud efter stk. 1 skal sammen med kommunens øvrige tilbud om hjælpeforanstaltninger skabe rammer, som sikrer brugerne størst mulig indflydelse, medansvar og trivsel.

Stk. 3. Reglerne om døgntilbud tages op til revision inden udgangen af 1994.«

Plejhjem og beskyttede boliger

§ 79. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer, hvis helbredstilstand bevirker, at de ikke med bistand efter reglerne i afsnit IV og V kan klare sig i eget hjem, får mulighed for optagelse i plejhjem.

Stk. 2. For personer, der ikke kan klare sig i en almindelig bolig, men hvis tilstand dog ikke nødvendiggør optagelse i plejhjem eller daghjem, skal der være mulighed for indflytning i en beskyttet bolig, der er særligt indrettet for personer med vedvarende lidelser.

11. I § 80 udgår ordene: »oprettes og«.

§ 80. Plejhjem og beskyttede boliger kan oprettes og drives af en eller flere kommuner, amtskommuner eller som selvejende institutioner, med hvilke kommunalbestyrelsen indgår overenskomst.

12. § 81 affattes således:

»§ 81. Plejhjem og beskyttede boliger kan fortsat drives efter denne lov efter istandsættelse og ombygning.«

§ 81. Opførelse af plejhjem og beskyttede boliger efter denne lov kan ikke påbegyndes efter 1. januar 1988.

Stk. 2. Allerede oprettede plejhjem og beskyttede boliger kan, også efter istandsættelse og ombygning, fortsat drives efter denne lov.

13. I § 85 a, stk. 2, og i § 86, ændres »bistand« til: »hjælp«.

§ 85 a. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at beboerne i ét eller flere af de plejhjem, der hører under kommunen, får udbetalt social

pension. Der betales herefter for de ydelser, den enkelte beboer modtager som led i plejehjemsopholdet. Kommunalbestyrelsen underretter Socialministeriet om sådanne ordninger, inden de gennemføres.

Stk. 2. Betalingen for bolig udgør 15 pct. af beboernes indkomst, medens betaling for varme og el svarer til omkostningerne. For praktisk bistand og for øvrige ydelser fastsættes betaling som for personer i eget hjem. Betalingen kan modregnes i den sociale pension.

Stk. 3. Den enkelte beboer skal efter betaling for de samlede ydelser mindst have et beløb til rådighed, der svarer til beløbet til per-

sonlige fornødenheder efter § 84. Reglen i § 85, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen skønner, at en plejehjemsbeboer ikke kan administrere pensionen, finder reglerne i § 36 i lov om social pension tilsvarende anvendelse.

14. § 144 ophæves.

§ 144. Hjemmehjælpere, der ikke har fulgt undervisning på et godkendt kursus for husmoderafløsere og hjemmehjælpere, kan fortsætte deres beskæftigelse under forudsætning af, at de søger optagelse på et godkendt kursus inden 1. april 1978.